

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrletno 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrletno 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pettiriste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Zarad visocih praznikov izdamo prihodnji list v četrtek.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjim mesecem se začne novo četrletje. Prosimo torej vse tiste gg. naročnike, katerim koncem tega meseca naročnina poteka, da jo blagovolijo ob pravem času ponoviti. Vse druge rodoljube slovenske pak, kateri niso še naročeni, vabimo naj pristopijo v kolo naših podpirateljev, ker samo z zedinjenimi močmi vseh poštenih domoljubov nam bode mogoče odbiti zunanje in notranje protivnike narodnega edinstva vseh Slovencev in Slovanov, in samo z občno podporo bode našemu, z mnogimi žrtvami ustanovljenemu organu vseh Slovencev mogoče, delati za narodno vzbujanje in politično omiko.

Od prvega prihodnjega meseca odpremo nov oddelek v listu „Gospodarske stvari“ ter bomo prinašali vse za naš narod važne gospodarske novice, žitne cene itd. iz Trsta, Ljubljane, Maribora, Celja, Zagreba, Siska itd. „Slovenski Narod“ velja po pošti prejemati

za avstro-ogerske dežele:

za celo leto 10 gld. — kr.
za pol leta 5 „ — „
za četrletno 2 „ 60 „

Za tuje dežele:

za celo leto 12 gld. — kr.
za pol leta 6 „ — „
za četrletno 3 „ 25 „

Naročnina naj se blagovoli pošiljati administraciji „Slov. Nar.“ (najboljše po pošt-nih nakaznicah) v Maribor.

Prosimo oč. gg. naročnike, posebno nove,

da nam natanko pišejo imena in zaznamujejo poslednjo železniško postajo in poslednjo pošto, da bode mogoče list brez poštnih zamud odpravljati.

Uredništvo in administracija „Slov. Naroda“.

Vstajenje.

Naši stari slovanski pradedje so, ko so živeli še samostalni in ne podjarmljeni od tujcev, praznovali kot otroci nature v svojih poganskih šegah ob tem času zmago ljube tople pomladi nad mrzlo, življenje morečo zimo, zmago solca in svetlobe nad otrpnenostjo in prirodno protivno silo.

In dan danes praznuje vse krščanstvo po celem svetu velik povzdigujoč praznik rešenja človeškega roda, praznuje zmago resnice nad lažjo, svetlobe nad temoto.

Ali avstrijsko Slovanstvo pahнено od nekdanj v temoto potlačenja, ne more praznovati veselega praznika svojega političnega rešenja, ne more peti še aleluja svojega narodnega vstajenja.

Nego na jugu in na severu posebno naše monarhije se rayno v tem času delajo od protivnih strani ljuti naskoki, da se ugnete Slovanstvo v stari jarem, da se nateguejo vezi, katerih oklep mu je dozdej branil prosto dihati, da se obrani na vladi laž in nepravica.

Pri nas Slovencih se protivnik ravno orožuje, naši južni bratje pričakujejo vsak dan, da protivnik prične odločilno bitko, in vrli česki narod kateri ima pod obsednim stanjem, bajonete ustavovernega nemškega fanatizma na prsi nastavljen, stoji že na bojišču, vršiti volitve mož, katerim bodo zaupani najsvetejši interesi domovine.

Ali neupogljivo stoječi na braniku svoje pravice smo trdni v upanji in prepričani, da kakor je božji izveličar premagal grob in smrt, tudi oni ne bodo svojega namena dosegli, ki nam Slo-

vanom kopajo grob, ki naš narod namenjajo na križ, ki hote zadeti narodno smrt. Priti mora tudi nam veseli dan narodnega vstajenja!

Dopisi.

Iz Ljubljane, 28. marca. [Izv. dop.]

Deželnega zbora kranjskega torej ministerstvo za zdaj ne bode razpustilo. Tako poročajo v tej zadevi dobro podučeni ministerski glasovi. Toda samo „za zdaj“, to se pravi, od izida českih volitev bode odvisno, ali vlada razpusti tudi kranjski deželni zbor ali ne. Na vsak način pa bode vlada praktično rabila posilno volilno postavo, in treba bode direktno voliti dr. Zarnik-a, ki je mandat ko državni poslanec „izgubil“. Volil se bode tedaj iz kmetskih občin en poslanec v državni zbor. Gotovo ministerstvu s tem ed kmet-skih občin izvoljenim poslancem ne pride mož, kakoršnega bi ono želelo v državni zbor. —

Denes se obče pripoveduje, tudi v vladnih krogih, da dobi kranjska dežela svojega deželnega prvosednika „za pirhe“. Pravijo da bode nedeljska „Wiener Zeitung“ prinesla imenovanje dosedanjega deželnega glavarja grofa Aleksandra Auersperg-a za deželnega prvosednika. —

Imenovanje primarijev za bolnišnico in posilno delavnic je napravilo tudi v nemškutarskih krogih mnogo ravsov in kavsov. Nemčurji so takoj po imenovanju proklamirali svojega derviša Dežmana za izdajalca svete nemškutarske stvari, ker je dal svoj glas tudi dr. Karlu Bleiweisu. Zdaj so se že malo pomirili, ali Dežman ima vendar črno piko. „Gfretbrüderi“ (to je društvo najbolj zagriznenih neprijateljev slovenske stvari, ki se vsak večer shaja v posebni sobi kazinske restavracije, da tam prav neženirano „cum teutonico furore“ zabavlja in škriplje proti slovenskim zahtevam in možem) ti „gfretbrüderi“ so sklenili

Listek.

Velika noč.

(Mladostni spomini iz življenja na kmotih.)

Velika noč, za hrvaško mejo „vuzem“, okolo Maribora „letnice“, je oni cerkveni praznik, katerega Slovenci najveselejše obhajajo. Kako smo otroci že pol posta težko čakali velike noči! Kako nam je že srce v prsih od veselja poskakovalo, kadar so početkom velikega tedna mati dali jajce v „bražuljko“ barvat! Kako smo mater že vsak dan povpraševali, ali so jajce že rudeče, kako nam je bilo neljubo, ko so mamica rekli, da so že sicer jajčke pobarvane, toda pred veliko nočjo jih ne sme nikdo jesti. Kako smo gledali pazljivo bolj odrasle sestre, katere so kako prav čedno rudeče jajčice vzele in z nožem na eni strani kako moško, na drugi strani pa svoje ime v barvo zapisale, zraven pa kako srce in vse sorte zvite rožke — to se ve ne posebno utemeljno — narisale!

In ko je prišel veliki petek, so začele ženske orehe tolči, „evebe“ izbirati, suhe vinske jagode čistiti in na veliko soboto se ni smel nobeden moški v hišo prikazati, kajti valjalo se je testo in trosilo z orehovimi jedrci, evebami, vinskimi jagodami, mazalo z vsemi mogočimi dobrimi rečmi. In potem so dali mati veliko pogačo, potice in kolače in kolačke v peč in skrbljivo pazili, da se nič ne

osmodi. Ravno je vse pečeno, ko slovesno zvonovi, ki so že tretji dan molčali, zopet zazvone — gospod župnik ali fajmošter so po opravljenih drugih svetih obredih začeli mašo in zapeli glorio. Veselo presune vse verne vnovič glasno petje orgel in radostnim srcem zapusti vsakdo cerkev, kakor bi bil novooživljen.

Ko pridejo domu, je peka že opravljena in otroci, ki so tudi v cerkvi bili, skakljaje okolo matere pravijo, kako je denes v cerkvi veselo bilo. Fajmošter so proti koncu maše trikrat zaporedoma „aleluja“ zapeli in na koru so vsakokrat tudi z alelujo odgovorili. Materi se razvedri skrbi polno gospodinjsko čelo, stopijo v „hram“ in prineso eno potico na mizo, naj se domači, kateri so tešči šli v cerkev, obteščajajo in kako veselje pri otrocih! Komaj čaka vsak, da mu oče svoj kos urežejo.

In ko so se obteščali, potem se začne omivanje in pometanje in snaženje in krtačenje, ker jutre na velikonočno nedeljo mora vse v hiši in okolo oglov čedno in snažno biti.

Med tem je prišla tretja ura popoldne in slovesno „klenkanje“ ali „trijaučenje“ iz vseh cerkev v okolici naznanja velik praznik, ki je jutre. Vse od dela neha in se gre opravljati za v cerkev, kajti ob petih bode čestitljivo ustajenje našega gospoda Jezusa Krista, katerega bodo fajmošter iz božjega groba vzdignili in potem bode okolo cerkve

slovesen spreved, v katerem bodo fajmošter monštranco, „cekmešter“ pa od smrti vstalega Krista nesli. S procesijo gredo tudi godci in gospod učitelj s pevskimi ter veselo se glasi iz pevajočih grl: „aleluja, aleluja!“

Prišli so iz cerkve domu in postalo je že tema. Sedaj gredo mati in oče in dekleta nalagati jerbas ali korbo, katero bode Mica jutre zjutraj k žegnu nesla. Vse mora biti po stari navadi in starem običaju v jerbas naloženo. Oče še k vsem velikonočnim rečem denejo dva krompirja in en turšičen storž, da bode Bog požegnal poljske pridelke. Na vrh — in vrh mora biti visok, tako terja čast hiše — dekleta denejo najlepši robec v hiši, kajti rade bi imele, da bi bil njih jerbas najlepši, lepši kot sosedov in drugih hiš.

In drugo jutro nese Mica na glavi jerbas v cerkev. Oče so sicer jej ponudili, naj jo Janez pelje, to da Mica tega neče rekoč, da itak ni daleč, naj se le dalje vozijo, ona bode nesla. In ko je sv. maša pri kraju, gredo gospod na pridigo, kamor je mežnar križanega Jezusa z dvema svečama postavil in žegnajo jerbase. Na to pa hitijo vse, ki korbe nosijo, iz cerkve. Ktera se vozi, gleda, da pride kmalu na voz, in ktera jerbas nosi, hiti, da si se jej vrat od teže šibi, hiti da bi bila prva iz vasi doma, kajti ktera najpred domu pride, bode tisto leto gotovo moža dobila.

da Dežmanu ne odpuste tega greha do smrti. Obirali so ga zaradi tega veleizdajalskega čina že v „Deutsche Zeitung“ in v „Neue freie Presse“ in sklenili, da mu dajo „eine Misstrauensadresse der Gfrettblüder“. No poskrbljeno je, da ti največji kričarji menj veljajo, torej tudi v tem slučaju niso dr. Eisel, Stedry, Jevnikar in kar okolo njih visi — odločivni in merodajni. —

Najnovejša novica, ki jo imam denes poročiti, je gotovo ta, da so se magistratni svetovalec Guttman pod noge dali internacionaleem ljubljanskim, t. j. Kunc-u in Wagner-ju. Pri zadnjem občnem zboru delavskega društva so se gospod Guttman, ki imajo navado pri vsakem občnem zboru, naj bode društvo Sokol-a ali „Gutheulov“, „Feuerwehr“-ov ali socijaldemokratov, kak govor govoriti v kranjski „šprabi“ in povsod k koncu pristaviti njih klasični „izrek, da rotovž za Vam' stoji“, pustili zapeljati z enim majhnim „hoch“, ki ga je vskliknil „ad captandam benevolentiam“ internacionalec Wagner gospodu svetovalcu Guttman-u, da so tudi pohvalili gibanje socijaldemokratov in pokregali ravnanje nekterih obrtnikov, ki so pri tem občnem zboru bili v protislovju s Kunzem in Wagnerjem in ki so naravnost pojasnovali namene internacionalecev.

Iz Ljubljane, 28. marca. [Izv. dop.] Namen teh vrstic je, prijatelje slovenske dramatike na nekatere momente iz končnega delovanja letošnje gledališčne sezone opozoriti. — Veliki ponedeljek nastopi v „Zapravljivecu“ zadnjikrat naš izvrstni lirični tenor, gosp. Veger, ker potem deske, ki svet pomenijo, za vselej zapusteč v svojo službo v Beč odpotuje. — Marsikter večer nam je se svojim milim glasom prijetno krajšal; rodod Moravec, se je hitro toliko slovenščine naučil, da mu je razumljivo jezik tekel. Tudi gospodična Rosova ta večer zadnjikrat v tej seisoni nastopi. Kdo izmed prijateljev gledališča se ne spominja radostno krasnega, zvonečega glasu naše priljubljene umetnice, gospodične Tonice Rosove. Mar ni to dovolj uzrokov, da se prijazno od naših ljubljencev poslovimo.

Da se pa gosp. Veger primerno od slovenskega občinstva, mnogih svojih prijateljev, znancev in sodelavnih dramaturgov poslovi, napravi v steklenemu salonu čitalničnem, besedo na slovo, v sredo 3. aprila, s prav pikantnim, kratkočasnim programom.

Ob enem se bo naméra, da se, predno se hram slovenske Talije zatvori, veselica členom narodnega gledališča napravi, ter, da se prijazno mej seboj poslovijo, za katero se nikakor pravega sredstva ni moglo najti, s tem vresničila, toraj

prav živo vsem prijateljem slovenskega gledališča in igralcev priporočamo, da se te jako mikavne besede v obilnem številu vdeleže, zagotavlja jim prav vesel in kratko časen večer.

Iz Litije. [Izv. dop.] Mnogokrat se je tožilo, da se po slovenskih mestih in trgih kljub napredovanju naroda kot mase, čedalje bolj širi nemškutarstvo, in to ne brez uzroka, kar se posebno na Kranjskem lahko zapazi. Po uzrokih nam ni tu potreba vprašati, ker so nam pred očmi; kajti temu je gotovo največ kriva naša malomarnost in mlačnost. Tudi naš pohlevni kraj ima zasajenih precejšnje število nemškutarskih cvetov, kateri se na tej zemlji čedalje bolj domače čutijo ter svoje korenine in osatovo perje razpenjajo. Skoraj bi lahko rekel, da je na Kranjskem naš kraj najboljše nemškutarsk, vsaj najmanje se zaveda svoje narodnosti.

Kakor pa naši nemškutarji od c. k. okrajnega glavarstva in od železnice počenjajo, moralo bi gotovo vsacega še tako mirnega človeka v jezo spraviti, kajti ne le da svoje zaničevanje vsega, kar je narodno, prav demonstrativno kažejo, ta družal živeča na slovenskih tleh nima za nas drugačnih izrazov ko slavische hunde! Mi se nad tem ne bomo jezili, kajti prepričani smo, da ti ljudje ne morejo biti zdrave pameti, posebno nek železniški uradnik, po rodu Čeh in največji zasmehovalec naše narodnosti, kateri se zraven tega še ne sramuje protestirati, ako mu kdo reče, da je renegat, in njegov vrli tovarš iz Nemčije, kateri je prišel nas grdit. Želel bi v Litijo kakova dva energična narodnjaka, in potem bi nemškutarstvo gotovo naenkrat potihnilo. Litijčani bi hitro spoznali, da so Slovenci, da se torej tudi njih tiče že omenjena psovka in c. k. nemškutarski napuh bi naenkrat izginil.

Tistemu spoštovanemu gospodu iz Ljubljane pa, kateri je 15 t. m. naše nemškutarje tako v kozji rog ugnal, da se še sedaj križajo pred njegovim imenom, kličem srčno: živio!

Iz Prage, 27. marca. [Izv. dop.] V strašni razburjenosti nas drže predstoječe volitve. Komaj pričakujemo vsak dan izdavanje časopisov in pred vsem pogledamo v listih najpred poročila o kupovanju velikih posestev. Denašnji „Narodni listy“ prinašajo izvestje, koliko velikih posestev zapisanih v deželni tabli je prišlo od zadnjih volitev sem iz českih rok v ustavoverne kremplje in vidimo, da jih je eden in dvajset. To da teh 21 glasov ne smemo smatrati za izgubljene, ker je na drugi strani tudi nekoliko posestev iz ustavovernih rok Čehom v last prislo. Včerajšnja „Prager Zeitung“ je prinesla, kakor je povsod pred voli-

tvi navada, imena velikoposestnikov, kateri imajo volilno pravico. Ko primerjam ta imenik onemu pred zadnjo volitvo, nahajam precejšnje število novih imen; vendar denes Vam še ne morem poročati, koliko novih glasov je priraslo narodu, in koliko ustavovercem. Sicer pa se bode imenik velikoposestnikov, ki imajo volilno pravico, še spremenil, ko bode obe stranki reklamirali volilno pravico onih mož, ki so še le v zadnjih dneh postali posestniki v deželni tabli zapisanih graščin. Kolikor vem, stvari za narodno stranko ne stoje preslabo, kar že sicer lahko sklepate iz srđapolnega pisanja ustavovernih listov.

Sedanje stanje na Českem je res obsedno stanje. Svoboda besede in tiska je vržena pod klop, denes so na površji pri nas sablje in bajoneti, pod vojaško eskorto bode mo volili. Kolin, Jičín in Hořice so že preplavljene z vojaštvom in drugim mestom se isto obeta. Kolinski meščani so se šli pritoževati zoper vkvartiranje k namestniku Kollerju; to da hrabri general, vredni naslednik od Schmerlinga onokrat v gosposki zbornici slavljenega Windischgraetza, je rekel, da si šteje v svojo dolžnost volilce pred nasilstvom varovati. Ni Kollerja zadrževal pred to izjavo odločni izrek velikoposestnikov v kolinskem kraju, da se jim ni nobena sila storila; sila ali ne, vkvartiranje ostane. Tako daleč smo na Českem prišli, da nas kaznujejo, ako koga, ki na naši zemlji živi, brez vsake sile prosimo, naj pomaga našim od našega kralja nam zagotovljenim pravicam do zmage.

Ali tolažimo se, to stanje ne bode dolgo trpelo. Kajti vse kaže, da ministerstvo se sme srečno šteti, ako volitve preživi. Pomenljivo je v tem smislu, kar piše dunajski dopisnik v Augsb. Allg. Ztg., kateri dopisnikeje mnogokrat **oficijozen** imenovan bil in torej mora živeti v okoliščinah, katere mu mogoče delajo dobro poznanje političnega vetra v odločilnih krogih. Omenjeni dopisnik piše, da bodo česke volitve razsodile o smrti in življenji Auersperga II. „Dozdevno je, pravi dopisnik dalje, da se bode v Buda-Pešti (tam je zdaj cesarska rodovina), kjer je že enkrat natihoma eno ministerstvo (Hohenwart) se narodilo, prigodi odločba, katera bode imela novo p. m. za miren razvitek notranjih zadev.“ — Ta dopis iz Dunaja v Augsb. Allg. Ztg. je vzbudil med ministerjalnimi listi, posebno v N. Fr. Presse, silno jezo in osupnenost in imenovani organ ministra Ungerja piše o onem dopisu članek, kateri se here podobno kakor bi rekel: Et tu Brute? Pač mnogo še bode takih Brutov!

Naj še pristavim, da bode deputacija iz Kolina, ki pred Kollerjem ni nič opravila, šla na-

Zato stopajo vse kolikor morejo, ktere se pa vozijo, morajo konji leteti na vso moč, da bi vse prehiteli, če se ima tudi voz za cesto zvrniti.

Ko pridejo domu, sedejo vsi okolo lepo pogrnene mire in oče molijo najpred nekoliko očenašev in češčena-si-marij in vero, na to pa odgrnejo jerbas in vzamejo najpoprej hren iz njega, kajti spodobi se, da se vsi spominjamo britkega trpljenja Jezusa Krista, predno se veselimo veslega od smrti vstajenja. Otroci nevoljno gledajo hren, pa kmalu oče tudi druge dobre reči iz jerbasa vzamejo in v veselji jedo vsi velikonočno jagnje. Po tem mora eden jajčne luščine, katere so ostale od snedenih žegnanih jajc, okolo hiše potrositi, da kač k hiši ne bode.

Na velikonočno nedeljo popoldne, tedaj pa se vsak in vsaka obleče v najnovejše in najlepše oblačilo. Že dolgo pred opravilom stoje odrasli fantje v kupih blizu cerkve in s pobešenimi očmi morajo potem dekleta vse našopirjene memo fantov v cerkev iti in vsak in vsaka premišljuje, kaj bode dobil ali dobila za pisanke jutri, ker pisanke se še le na velikonočni ponedeljek delijo. Velikonočni ponedeljek je najboljši dan za otroke, sploh za vsakega, kajti nikogar ni, ki bi ne dal onemu, ki mu je v rodu ali kogar ima sploh rad, kaj za pisanke. Najbolj darežljivi so vselej boter in botra, krstni in firmski. Velik dogodek je sploh

že za hišo, ako boter ali botra pridejo; denes pa je njih prihod še posebno pomenljiv. Spoštljivo jim otroci poljubijo roke, kadar pridejo, in ko razdele pisanke, vsak radosti skače in se veseli pirhov. In veseli se jih vse, staro in mlado. Veseli se stara mati babica, če ji davno že omožena hči pisanko pokloni, veseli se stari oče dedec pirha, katerega mu je vrli mož sin dal, veseli se dekle, kateremu je fant en par pomeranč podaril, veseli se mladenič devičine pisanke in otrok od same radosti okolo hiše divja. „Mladost, po tvoji zarji Sreće zdih'valo bo mi — Bog te obvarji!“
Lovre Baš.

Životopisje.

Životopiseu služi za predmet znamenita osoba, ktera se je poslavila v svojem žitku, nabravši si leščeče zasluge bodi si za državo, domovino, vede, ume, človekoljubje ali poprek za kaj vzvišenega in odličnega, sveteča se po jedrni značajnosti in blagih lastnostih, ktere po svoji vzornosti vabijo čtelca na posnem. Pisava se zahteva častna, razložna, urejena, cvetoča brez hvalisanja, a jezik krasen in pravilen, da ste po takem tvarina in oblika naučni. Slovanskemu životopisju se priklada in dostoji, da stopajo na pozorišče moževi, čijih žitek se iskri razve drugih častnih svojstev plamenim in porabnim rodoljubjem, kateri

so se borili svoje žive dni vednostni, imetkom in vsem trudom za blaženost istokrvnega roda in na otep tujega skleče nas žulečega jarma. Podobne bire značaji naj se prinašajo v naših grenkih razmerah na videlo za mlajši zarod, da se ohrabri in ojekli po dičnih primerih šče na grenši in brtjši bor, ako istinito kanimo in nas je resna volja oteti svoj narod pogube in vekivečne smrti. Toda prestopimo iz odločnosti v sločnost.

Matica slovenska, v nekem pomenu naše modrišče, sprejemlje v svoje krilo vse slovensko razumništvo, ponujati tore mora vrstno blago in zgledno besedo v svojih knjigah. Letošnji letopis nosi na čelu dva životopisa, namreč častnega darovnika, naučitelja Matije Debeljaka in pa prečastnega predstavnika ljubljanskega stolnega poglavstva podpredsednika matičnega itd. Antona Kosa. G. Debeljak si je zaslužil to imenitno mesto tvornim podpiranjem naše knjižnosti in ubogih dijakov ter iskrenim sočutjem do slovenskega naroda, najbolje pa zdatnoj oporočnino. Po kratkih žitkovnih črticah bila je dolžnost životopiščeva te vredne čine na svetlo položiti ter črstvo spodbujati za narodnost medle in podremane istinarje in premožnike, da vendar počnejo darove polagati na domači darilnik; vse drugo je otlo in prazno. Ako je D. na Laškem nemški jezik in slovstvo v pamet vbijal mladezni, ktera ni

ravnost k cesarju v Budo in ga prosila, naj zaukaže, da se vojaštvo iz Kolina odpravi, ker se ni zgodilo nič nepostavnega, kakor dotični velikoposestniki sami izpovedujejo.

Kaka pravica je denes v Avstriji, kaže tudi to, da so dunajski listi, prva N. Fr. Presse, ponatisnili volilni oklice državnopravnih velikoposestnikov, a državna oblast ni v tem našla prestopka zaradi razširjevanja prepovedanih tiskovin. Se ve da bi bilo vladi težko tožiti svoj oficijozni list N. Fr. Presse. Denes šteje pač res vlada v Cislajtaniji dva „najboljša jurista“ med svoje ude!

Iz Zagreba, 27. mar. [Izv. dop.] Peštanski časopisi so prinesli nenadoma vest, da se bo naš sabor na 13. aprila sklical. Mi tukaj v Zagrebu o tem niti besedice ne vemo. Sicer je pa ta vest že zavoljo tega neverjetna, ker do denes volitve še zmerom niso razpisane. Do 13. aprila je komaj še četrnajst dni, in v tem kratkem času — ne oziraje se na velikonočne praznike — je nemogoče: volitve razpisati, volitve izvesti in sabor sklicati. Kakor se čuje, namerava sicer res naša vlada volitve na čem krajši obrok razpisati, ter s tem volilnej agitaciji narodne stranke čas za popolni razvitik vzeti. Kratek obrok narodnej stranki ne bo nič škodoval, kajti ona je vsak čas pripravna na volišče stopiti. Vlada ta manever tedaj ne bo nič koristil, proturanju njenih kandidatov pa še celo škodoval. Včeraj je Vakanovič v Pešto odpotoval, in sicer brž ko ne v zadevi razpisanja saborskih volitev. Izmed svojih kreatur poriva Vakanovič enega za drugim v dostojanstvena mesta. Zloglasnega Julčeka Krivoja naredil je za zagrebškega podžupana, Rajznera za upravitelja belovarske županije, ki pa še denes ni popolnem civilnej upravi predana, in — svoje delo okrona — namerava, kakor se čuje, dra. Mraoviča na mesto zaslužnega dr. Šloserja za deželnega pralečnika (protomedikusa) postaviti. Vse to mu pa vendar ne bo nič pomagalo. Dosedanje korteševanje je namreč povsod pokazalo, da masa našega naroda ne stoji v magjaronskem taboru. Glede tega samo en slučaj. Prejšnji teden pozvali so vladni korteši volilce duhovljanskega predmestja v neko krčmo na dogovore in se ve da tudi na pijačo. Prišli so tje v ime pozivajoče stranke redaktorji „Naroda“, „Narod. Novin“ in „Agramerice“, ter našli zbrane volilce v osebi samo enega „možeka“; vsi drugi volilci so bili v zidnici narodnjaka odvetnika Zoričica zbrani. Kako so redaktorji tega zadnjega duhovljanskega Mohikajnarja „obdelavali“, tega brž ko ne, nebo nobena kronika prihodnjim zarodom povedala, krčmi bo pa še za dolgo časa ime „krčma treh redaktorjev“

ostalo. — V večji vspeh korteševanja dala je vlada na vrat na nos tiste stroške likvidovati, ki so jih leta 1848., ko se je hrvatska narodna vojska nad Magjare vzdignila, poedine občine in zadruge za mobiliziranje svojih vojnih krdel imele. Celih 24 let morale so tedaj zadevne občine in zadruge na izplačenje teh svojih stroškov čakati, in denes se njih izplačenje v ta namen rabi, ali prav za prav zlorabi, da se ž njimi narod za magjarske svrhe podkupuje. Občine in zadruge žrtvovale so blago in krv v boji proti Magjarom, denes se jim pa strošek v ta namen povračuje, da bi magjaronski jarem še za naprej obstojal.

Prejšnji teden bili so v Zagrebu iz Prage gg. dr. Klauudy, Skrejšovsky in Oliva. Vladni policijski listovi so koj zakriknoli o zarotah, ki so jih prišli ti možje v Zagreb kovat. Dolgo lice so pa naredili, da so prišli le premogne jame od nadbiskupskega duhovnega stola kupovat.

Iz Grada, 28. marca. [Izv. dop.] Rečeno je že bilo, in opaziti je vsak čas, da je na Štajerskem in posebno v glavnem njegovem mestu, v Gradcu, glavna zalega nasramnega prusaštva, katero ne ruje le pod odejo nemško-avstrizma, temuč naravnost krinko proč meče in se pokaže v svoji pruski in nemško pogoltni nagoti.

Tako imenovano „nemško društvo“ je v svojem zadnjem shodu svoje namene naravnost v resolucijah objavilo v pričlo c. kr. komisarja ko se je govorilo o gališki resoluciji. „Urgermane“ Zwiedinek je rekel, da mora namen biti vsem Nemcem, ustanoviti pravo nemško Avstrijo iz Cislajtanije. Temu nasproti, posebno ako se take tendence v vsem ustavovernem časopisju nikjer niti ne oporekajo, je ravno tako opravičemo, ako bi Slovanci, kateri so se vedno za Avstrijo bolj vlekli kakor za sebe same, naravnost zastavo razvili, Avstriji dati slovanski značaj, ker oni imajo večino in le oni morejo državo rešiti pred osodo, kakor je zadela francoski Metz. Da tega ne store, kaže njih pravicoljubje, s katerim se žalibog dan denes iako malo opravi.

„Deutsch-nationalni“ graški Prusi so sklenili v pravila vseh svojih društev vzeti določbo, da smejo napravljati kjer hočejo male taborje, tako imenovane „Wanderversammlungen“. Bajje najbolj mislijo s tem na slovensko spodnje Štajersko, kamor bodo posebno v trge in mala mesta pošiljali svoje s pruskim duhom napojene in s pruskim denarjem potujoče proroke.

Iz Pulja, 25. marca. [Izv. dop.] Vedno bolj in bolj se čuti potrebnost železnocestne zveze Pulja z notranjim državo, katere še ta pomenljiv postaj bojnega ladovja in utrdjen tabor pomorstva,

kljubu važnim nasvetom bistroidnih mož denasnji dan pogreša in še vedno onih občenjskih posredkov ne poseda, kateri so armadam in trdnjavam sedanjega časa potrebni in ki novejši vojskovedi za okostuje služijo. Brez železnic ni prave branitve oddaljenega ogradja, h kateremu vnanjemu ozidju se nasprotnik s pomočjo soparja v trebuhu brodov bližati more; brez železnice ni nobenega predpogoja, v tej redko naljudjeni in slabo obdelani okrajini nekaj časa z večimi vojnimi trumami ze zdrževati. Pulj je že od narave, na končini trioglatega istrijskega poluotoka tem namenom skoro kakor nalašč odločen in ako se o železnici med Trstom in Puljem govori, se mora le na vojaško zanimivost misliti, a vendar bi ta železnica, da si pretežno bojne važnosti, s časom zelo znamenite in očito srečnosne koristi v ljudsko-gospodarstvenem, kupčijskem obrtnijskem oziru v to doslej revno in porobljeno deželo donesla in živahno življenje plodonosnega in blagotvornega delovanja zbudila ter v Istri novo zemljišče za kulturno in gospodarsko površje skupne države odprla.

Sicer se že mnogo časa od železnocestne zveze z ono železnico od sv. Petra v Reko in Pulj govori in zemljemerci so tudi že študije tal in zemljišča začeli, pa bog zna! kedaj se bode ta podmena uresničila in goreče hrepenenje tukajšnjega, od notrajnega cesarstva odločenega prebivalstva ugasila ter Pulj z mrežo železnic zvezala; dosedaj je še ta zadeva v kraljestvu idej. — Podadmiral Wüllerstorff je ravnokar izdal brošuro v kateri o železnici iz Trsta v Pulj govori in za ta slučaj, posebno Istri praktično vpeljavo tako imenovane „ozke železnice“ priporoča, katere 40% manje stroškov zahtevajo, kakor normalne železnice. V tej brošuri podadmiral Wüllerstorff vladi zanemarjenost Pulja očita in potrebnost železnice v ta važen mornarski pristan dokazuje ter blagotvorne nasledke za vojaštvo (pomorstvo) in za celo Istro naglašja. „Pulj, piše podadmiral, ostane kot trdnjava in orožnica nedovršen, ako železnocestne zveze z notranjo deželo ne dobi; stroški, katere je ne samo trdnjava ampak tudi orožnica do sedaj uzročevala, niso v prid obrneni in deloma brezkoristni, če Pulj najvažnišiga posredka za branitev pogreša. Drugod bi najbrž s železnico začeli; pri nas pa se še obotavlja, s železnico delo dovršiti, kateremu so se žrtve doprinesle, koje bi celo v bogatejši deželi pomenljive imenovati mogle“. Ne glede na te vojaške temeljne resnice, zoper katere se ničesa reči ne da, prigovarja ta z narodnogospodarskimi prašanji seznanjen pisatelj te brošure državi pozornost na

imela in nima priklonih ušes za tevtonske glasove, ter po takem črt in mrz rašil med dvema narodoma in sicer kot Slovenec, in k temu napisal primerne knjige vajnice, to cestno nadelavanje med Lahii in Nemci nikar ne donaša posebne slave za Slovence, kakor da ne bi doma za svoje koristi nikakšnega posla imeli; ta vegasta prikazen nas globoko ponižuje ter ovaja nevednost svete nam naloge. Prepustimo tuje opravke dotičnima narodoma a urejajmo dostojno svojo lastnino. Ta prigodba bi se morala resno grajati, naj se našinci ne bi več zročevali v zaničljivo, sebe sramotečo službovanje. Pisatelj na konci izpoveda vročo željo: naj bi Matija Debeljak našel mnogo posnemalcev. Bi li oživela piščeva želja, v kratkem se ne bi menda indi narodni glasovi slišali razve od kakega kozarja ali kravarja za grmom kašo troščega; pokojnik niti pisati ni znal slovenski, in životopisec ga iskreno priporoča na posnem. Posnemati ga je treba na slavni oporoki a ogibati se nasledovanja v vsem drugem Debeljakovem žitku. Životopis čitatelju omikanejšje vrste zapušča otožen vtisk. — Matica! bodi verna svojim prvotnim načelom.

Anton Kos slovi in se sveti po odbranih lastnostih kot neka popolnost omikanejšjega človeka, vsa dela mu pričajo najblagše človekoljubje in zgledno nravnost; bi li svet polnili toliko nravni

in olikani ljudje, spremenil bi se v pozemeljski raj. Pokojnikov životopis bi vredno zaljšal listove dobroglasnih Drobotnic, toda Matica bi naj z nekimi besedami dostojno omenila svojega bivšega podpredsednika in zahvaležno pobotala prijetih 100 gl., vse drugo so nepotrebnosti jemljejoče prostor v knjigi in dražeče potroške, vsaj navedena vsotica je porabljena do malega na životopis, in kaj imajo matičarji odtod? Kdor si je priskrbel prece učenosti, zadosti dolgo živel in sicer neprenehoma med svojim narodom, pa ni našel v obilnih svojih dnevih toliko časa za rojake, da bi jim na pomoč priteknel tudi pisikom, ne more si prisvajati vzvišenega čislanja v narodu. Največ naših knjižnikov mora bogme krasti čas, kateri posvečuje dušnemu razvoju in napredku svojih soplemenikov, in večini šče se je treba boriti za tenko korico vsakdenjega kruha. Kdor pa se razmerno giblje v povoljnih tvarnih okolnostih, smel vsaj dolžen bi bil kratke hipove zlatega časa tudi darovati svojem na korist, ako mu resnično sree kolca za narodni boljkek. Neugodno pika čitaleca Kosove oporoke točka odredivša Matici darilce 100 gl.; ako izobražen narodnjak ljubeči napredek našega slovtva, bivši viši častnik knjižnega zavoda, razpolagajoči z mnogimi tisočnjaki, na smrti postelji ne privošči našemu slovtvenemu društvu zdatnejšega milodara, ne more imeti pravice stavljen biti

na slavni prestol posnemalne vzornosti našincem. V kaki razmeri je ta prikaz proti Tomanovemu ali Debeljakovemu daru. Ako je tedaj gospod predstavnik samo plitvo v žep segel na pomnožitev matičinega imetka, a spisi mu nikakor ni pomagal, na kaj se naslanja toliko povzdiganje v matičini knjigi?

O tej priliki nerad, vendar dušno moran šče pristavljam, ka Murkov životopis tudi nekoliko boleha na motljivem ognješčaku. Ta gospod doktor je slovenčil samo v turski sili z gladom se namikavajoči, a v vsej moški dobi in prijaznejši sreči ni enkrat pisala namočil za nas. Kdor je samo te Slovenec, kedar mu želodec kroli, a v prijetnejšem položaji narod v nemar pušča, zakrivil je grajo a ne izpričevanja zbog pozvanjskih poslov, vsaj Oroslav, Slomšek, Davorin, Krempelj, Hicinger itd. niso bili in niso brez njih, pa itak so gojili in goje marljivo slovensko modrico. Bodemo li nadalje životopisali po tem kolomeru, kakor pri rečenih treh možakih, ne vzgojimo si tem pōtem nijenega črstvega značajnika, nego medlost in spačenost. Nam je silno treba žilavih značajev, česke stalnosti, dosmrtno postojanosti, če si hočemo svojimi trudovi in naporu priboriti vreden vspeh; na klip s polovičenjem, nesrečen naš položaj zadolžili so najboljše medli in popustljivi narodnjaki, naše medluštvo je krivo, ka nam vlada tira najvrednejše in najzasluženejše moževe iz ože nam domovine. Na pomislek!

R. B.

važnost morskoga pobežja za cesarstvo in zagovarja zdatno podporo ljudskogospodarstva v slovanskem primorju, katerih prvi temeljni pogoj je — železnica.

Iz Dunaja, 28. marca. [Izv. dop.] Zavaljal bi vaše bralce o odhodu kranjsko-slovenskih poslancev o „vspeh“¹, ktere je njih sedenje v rajhsratu rodilo in morda celo o tem, kako je njih „vodja“ g. dr. P. seznanil se na naši Preširnovi svečanosti z nekterimi mlajšimi Slovenci, z njimi malo privatno popolitikoval; vprašati bi tudi lahko mogel, kako da nismo nobene interpelacije čuli zaradi sto in sto stisk, ki slovenski narod tlačijo, dobro in ostro motiviranih interpelacij, ktere, če bi tudi dejansko ne koristile, vendar bi svet izvedel na novo in na novo ustavne laži, in lažno ravnopravnost in ustavovernost, ki pri nas Sloven- cih vlada.

Ali opustim to, saj so na obzorji važneje stvari, saj se drugod bje boj za nas, če tudi brez nas. Volitve na Českem, v prvi vrsti volitve velikoposestnikov so zdaj od dne do dne v vseh tukajšnjih časopisih glavni predmet člankom in poročilom. Način, kako nenavadno se vse zanima za to veliko borbo, nam je dokaz, da je zdaj cent- rum vse avstrijske politike zopet na Českem. Ljudje, ki slave svobodnjake, ki lajejo na Win- dischgrätz, kateri je kot samo general in dinast ravnal, zagovarjajo denes kruto vojaško silo, ki se na Českem ne obrača proti upornikom, temu- č proti svobodnim volilcem. Ljudje, kateri pravijo, da se za ustavnost bore, imenujejo Čehe, kateri agitirajo pri volitvah, „landstreicherje“. Kakor bi spustil krdelo divjih psov, tako rjovejo nemške novine na Čehe in česko plemstvo. Vse to je zna- menje, da čutijo, ka so jim dnevi šteti, ako ne zmagajo na Českem.

Nemški ustavoverci so bili dozdej v vseh okolnostih bahačasti, povsod so videli samo belo in dobro za sebe. Vselej so ob časih volitev še tam, kjer smo drugi videli, da za njih ne rasto rože, krivo prorokovali, da gredo ali stoje reči za njih dobro. S tem so si dajali pogum. Ali zdaj je to drugače. Na Českem zmagati nemajo pra- vega zaupanja, če prav jim Koller z vojaki pot nadeluje, in se s pruskim denarjem volilni glasi na vladin račun kupujejo. Zdaj že gledajo tudi naprej in ugibljejo, kaj bode, ako ne zmagajo. Sanjajo, da jih tudi potlej še ne bode konec, temu- č da bode njih ministerstvo dalje vladalo. To se ve da se bode videlo.

Pa računimo tudi mi, kaj bode, ako se vlad- nemu nasilju posreči z dvema kupljenima glasovima zmagati na Českem praznovati. Slovanstvo v Cis- lajtaniji vendar ni niti s tem podrt. Včerajšnja stara „Presse“ to dobro vidi in računi, da morejo in hočejo federalisti, ako bi jih to ministerstvo za zdaj odrinilo, samo druge taktike prijati se in ustavo s samo ustavo vreči. Da česki deklaranti ne pojdejo v državni zbor, to je gotovo. Ali kaj če česki deklaranti začasno puste politično akcijo drugim mlajšim českim narodnjakom, ki bodo po direktnih volitvah izvoljeni in morejo v rajhsratu, v katerem so ravno po direktnih volitvah v zvezi z direktno voljenimi drugimi federalisti gotovo v večini — rajhsrat in ustavo odpraviti. Torej, ako bi najslabejše šlo, še zmerom ni nič boljšega za nemško ustavovernost.

Kako ministerska stranka za vsako bilko lovi, kaže tudi misel, katero sem v več oficijoznih novinah bral, da se ministerstvo že zavoljo pri- hodnje dunajske svetovne razstave ne more odpraviti. Razstava — tako pravijo — mora biti v „stabilnih“ časih, kajti kaj bi rekli tujei, ki pri- dejo, ako bi ravno ob času kriz in političnih me- njav obhajalo se skušanje narodov za prednost izdelkov miru. Se vé, da je vprašanje, ali so časi, v katerih je večina avstrijskih narodov nezadovoljna, stabilni in mirni.

Politični razgled.

Naš praški dopis omenja pomenljivega ofici-

joznega dopisa v „Augsb. Allg. Ztg.“ iz Dunaja. Nič manj pomenljivo ni, kar piše oficijozni do- pisnik iz Dunaja v „Ungarischer Lloyd“ o stanju našega ministerstva. Dopis pravi: V naglici pogledano, je Auerspergovo ministerstvo zdravo in krepko, to da kdor le nekoliko toalet- nih skrivnosti ve, njega na ministersko lice nama- zano lepoto ne bode zmotilo. Nekaj je v zraku, kar kaže, da se bode vreme kmalu in popolnoma spremenilo in obupni napor, katere kabinet za svoj obstanek rabi, kažejo, da se bori smrtjo. Vsaka seja v državnih zbornicah daje podobno- strudom izdelanih pogodb med vlado in ustavo- verci in ako ne bi vlada in ustavoverci vedeli, da očiten prepir med njimi precej vso sistemo pre- vrže, davno bi se že bili spri. Okrožnica zaradi starokatoličanov, delegiranje in sistiranje porot, trgovanje za dalmatinske glasove, poravnanje z Galicijo — vse to so stvari, ki prepričanje in vest ustavoverne stranke obsojujejo, ker svobodni ob- seg ustave kaze ali pa državno idejo zapuščajo in ako vendar vlada in ustavoverci za isto vrv vlečejo, delajo samo iz zavesti, da za njimi na- ravnost nasprotni možje ko Unger in Kuranda priti morajo in da, kadar enega lepega dne An- drassyjev duh nič več nad vodami ne plava, no- bena zasilna volilna postava ne bode mogla re- šilne ladije čez potop ponovljene ustanovne čre nesti.“ — Ustavoverni listi si takega pisanja ofi- cijoznih dopisnikov ne vedo razložiti in eden najodločnejših ustavovernih listov piše: „Kaj tiči za tem pisanjem oficijoznih dopisnikov? Ali od- poved oficijoznih, ali odpravljenje iz službe, ali mistifikacija ali zmota? Mi ne vemo tega, pa raz- jasnilo bilo bi zanimljivo.“ — Naj se ustavoverci le tolažijo.

Tudi pruska „Kreuzzeitung“ ve poročati iz Dunaja, da bode ministerstvo Auerspergovo kmalu odpuščeno..

Nemško-česki državni poslanci so se sedaj po sklenenem državnem zboru zbrali v Pragi in se posvetujejo, kako rovati proti Čehom pri volitvah.

Česki okrajni glavarji oznanjajo, da bode vsaka deputacija, ki bi se drznila h kakemu velikoposestniku iti, precej zaprta. *Barbar* V Kolinu na Českem so se odpovedali udje okrajnega in mestnega zastopa svojim častnim mestom zaradi Kollerjevega teroriziranja in nasilstva.

Hrvatski deželni zbor bode, ako je peš- tanskemu telegramu v „N fr. Pr.“ verjeti v 60 dneh odprl se, torej v juniji. Reskript, ki zbor skiucuje, je baje že spisano.

Dunajski listi so prinesli neverjetno in po „Agramer Ztg.“ dementirano vest, da se bodo hrvaški narodni poslanci, ki so podpisali znani septemberski manifest na volilce svoje, de- jali v kriminalno preiskavo zaradi one iz- jave.

Dunajski federalistični list „Wanderer“ je bil v četrtek konfisciran. Nemška svoboda cvete tudi že na Dunaji, ne samo v Pragi.

„Poljsko in Rusko v letu 1872“ se zove nova knjižica, ki je v poljskem jeziku izšla in po- mažava one za slovansko vprašanje prevažne poljske glasove, kateri opominjajo Poljake, naj puste svoja sanjarstva in svoje sovražne namere proti Rusiji, naj bodo Slovani, ter naj v zvezi z Rusijo in drugim Slovanstvom grade na boljših podlogah svojo bodočnost. Poljak pisatelj raz- klada svojim rojakom, da so vsled lanskih sve- tovnih dogodov od vsega sveta zapuščeni, da morajo računati s temi gotovimi dogodki ter da jim ostaje samo eno rešenje: vzajemnost z ruskim narodom.

Položaj na Francoskem izražuje izrek Thiersov, ki ga je storil nekemu dopisniku angleš- kega časopisa Daily Telegraph. Rekel je: „Gra- jajo me ostro, ker vzdržavam republikansko dr- žavno obliko; ali kako je v obče mogoča v de- našnjih razmerah druga oblika? Ali bi grofa Chambord-a trpeli orleanisti, imperijalisti in repu- blikanci? Ali bi se legitimisti, imperijalisti in re-

publikanci podvrgli orleanški familiji? Ali bi legi- timisti, orleanisti in republikanci želeli vrnitev ce- sarovanja? V kakih dveh letih bodo stvari drugo podobo imele, Francozje bodo imeli časa dovolj pomisliti in odločiti se, katero vladno obliko hočejo imeti; mogoče je, da republiko izvolijo. Za zdaj pak je samo ta mogoča, in sicer tudi ta samo za- časno (provizorično). Provizorična monarhija bi bila popolnoma nemogoča. Ali začasna republika se v zbornici ima za sredstvo, s katerim se izvr- šilna oblast udržava, dokler se kaj določnega ne sklene.“

Na Španjskem bodo volitve prihodnji vtorek. Vlada, ali privrženci novega kralja pri- pravljajo volitve z enacim terorizmom, kakor nemški ustavoverci na Českem. Ustavoverci grajajo tero- rizem in nasilja na Španjskem, bruna v svojih očeh pa ne vidijo.

Razne stvari.

* (Slov. politično društvo „Trd- njava“) v Celovcu bode imelo v sredo po vé- liki noči ob treh popoldne svoj občni letošnji zbor v čitalnični sobi pri „Sandwirthu“. Vabimo vse ude k obilnemu udeleževanju. Dnevni red: 1) Poročilo o dosedanji delavnosti. 2) Volitev no- vega odbora. 3) Posamezni predlogi. Odbor.

* (Političnega društva „Slovenije“) občni zbor je 4. dne aprila (to je, v četrtek po véliki noči) ob 7. uri zvečer v čitalnični dvorani. Na obravnavo ste postavljeni dve reči: 1) razgo- vor o prihodnjih volitvah mestnega zbora, 2) raz- govor o Predélski železnici. Obé točki ste važni, tedaj je pričakovati obilo društvenikov v ta zbor. „Nov.“

* (Štiri in dvajseta in zadnja redna predstava) dramatičnega društva v deželnem gledališči bode veliki pondeljek 1. aprila. Predstavljal se bode po mnogih željah še enkrat „Zapravljivec“, romantičen igrokaz s petjem v 3 dejanjih. Ker je bila ta igra kinč vseh letoš- njih predstav se je nadejati prav obilnega obiska, posebno tudi v njenih ta dan v Ljubljano prihaja- jočih domoljubov.

* (Družba sv. Mohorja.) Celovski „Be- sednik“ piše: „Izmed knjig, ki jih družba svojim udom letos nakloni, ste ravnokar v natisu in ve- znanji končani prvi dve: „Kristusovo živ- ljenje“ 4. snopič in „Kupčija in obrtnija — denar in blago.“ Prva obsega 10 tiskanih pol in opisuje Kristusovo očitno življenje, kteremu je dodano premišljevanje o štirih poslednjih rečeh. Od raznih strani se poroča družbenemu odboru, da prosto ljudstvo s posebnim veseljem prebira prve tri snopiče imenovane knjige; nadejamo se, da bodo udi z isto radostjo sprejeli tudi letošnji snopič, s katerim se konča prvi del „Kristusovega življenja.“ Ne manj veseli, tega smo si v svesti, bodo vsi družbeniki druge ravnokar doveršene knjige, katero je slovenskemu narodu v poduk se- stavil g. Ferdo Kočevar pod naslovom: „Kup- čija in obrtnija — denar in blago.“ O njeni vred- nosti in važnosti naj sodijo družbeniki sami, denes naj naznanimo le površni načert o tem, kar obsega na 13½ tiskanih polah, razlaga te-le predmete: Kup in prodaja — Cena — Žitna kupčija — Vo- znina ali froht — Carina ali col — Kupčijska firma — Kupčijska družba — Mešetarija — Kup- čijski opravnik — Kredit — Kapital — Kupčijska burza — Kupčijsko računarstvo — Kupčijska zgo- dovina — Denar — Menjica ali bekselj — Akcija — Finance — Zavarovalnice — Banke — Obrt- nija — Stroji in fabrike — Preja in tkanina — Konopljena roba — Lanena roba — Volnena roba — Bombažna roba — Svilna roba — Papir — Usnje — Kožuhovina — Les — Lončenina — Drobna roba — Železo — Steklo — Dragocenosti Živežna roba. Slovenci! Enake knjige dozdej še nismo imeli; z dobro vestjo jo priporočamo že sedaj vsem udom in želimo, da najde pot do vsake slovenske družine. Tiskana je v 19.000

iztisih. Sedaj se pridno stavi in natiskuje: „Življenje svetnikov“ 7. snopič 5. pola v 20.000 iztisih in „Umni živinorejce“ druga pola v 19.000 iztisih. Med rodoljubi, ki z neumorno delavnostjo družbo sv. Mohora vsako leto z izvrstnim svojim peresom podpirajo, gre nam v prvi vrsti imenovati slavnega g. dr. Jož. Vošnjaka. Od tega slavnega domorodca in slovečega pisatelja je prejel družbin odbor sledeči dopis: „Odkar sem se sam pečati začel z vinorejo, spoznal sem da mi Slovenci, ki pridelamo na 80.000 oralih vinogradov 2½ milj. vedrov vina v vrednosti 10 do 12 milj. gold. v srednjih letinah, jako zanemarjamo najvažnejši del vinoreje, to je: kletarstvo. Francozi in Nemci iz neposebnih svojih pridelkov bolj proti severu od naših ležečih vinskih goric spravijo v kupčijo zmirom enaka dobra vina. Obdelovanje vinogradov, zasajenje žlahnejih trsov je res v poslednjih letih pri nas napredovalo, v kletih, kadar je mošt v sode spravljeno, je zmerom še stari šlendrian. Nemci in Francozi imajo obširne izvrstne knjige o tem predmetu, kako ravnati, da je vino okusno, zdravo in obstoječe; mi Slovenci enakega poduka še pogrešamo. Torej sem sklenil spisati „Umno kletarstvo“, poduk za vinorejce, kupčevalce z vinom in krčmarje. Knjiga spisana po najboljših nemških izvornikih in lastnih skušnjah, bi obsegala kakih 10—12 tiskanih pol. Njeni zapopadek bi bil: Kakošna naj bo dobra klet; kletarsko orodje, sodi, kako z njimi ravnati; branje ali trgatav; vrenje mošta; Kemične spremembe pri vrenji; ravnanje z vinom v kleti, pretakanje, čiščenje, žveplanje itd.; Nekatere kletarske skrivnosti za popravljauje belih, rudečih, šumečih vin itd.; napake in bolezni vina (eden najvažnejših oddelkov); kako poznati pačeno vino. H koncu bi dodal topografije vina po vsem svetu, jako zanimiv oddelek, za ktere ga že zbiram gradivo. To je tedaj načrt te knjige. Ker je Mohorjevo društvo izdalo „Vinorejca“, kazalo bi, da izda tudi to knjigo, ktera ne bo zanimala samo vinorejce, ampak vsakega vinopiveca, posebno pa vse krčmarje, ki si zdaj pri najnavadnejših boleznih vina ne vedo pomagati. Pripravljen sem, rokopis do mesca avgusta dogotoviti. Slavni odbor mi naj blagovoli naznaniti, ako bi mu volje bilo to delo izdavat.“

* (Rop v celjski cerkvi.) O tem se „Gosp.“ piše: „Bilo je o 1/2 10 na večer, mesec je svetil, ko dva gospoda memo farne cerkve gresta in vidita velika vrata nekoliko odprta, ter si hipoma mislita, da to ne more prav biti. Urno pokličeta cerkvnika, mu povesta, da je cerkev odprta, in v strahu gredo vsi gledat, in najdejo tabernakel na velikem altari odprt in prazen, krasna monštranca in velik ciborij bila sta vzeta od nekega hudodelnika, kateri se je gotovo dal v cerkev zapreti in je pri prvi temi svojo hudobijo izvršil. Razsul je svete hostije iz ciborija na altar, presv. Rešnjje Telo v monštranci pa je grozovitnež seboj vzel in si s ponarejenim ključem vrata odprl ter zbežal. Policijo in žandarje so domači gospodje hitro na pomoč poklicali, da so na vse kraje se podali roparja iskat; brzojavila se je v večja mesta ta hudobija, naj bi se pazilo, ako tje kak sumljiv človek pride. Okrožna sodnija skrbno preiskuje sled, po katerem bi se zločinec morebiti najti dal; toda tat je z blagom brž ko ne že v varnem zavetju.“

* (C. k. reglement za vojake) v slovenskem jeziku se tiska in pride v kratkem na svetlo. Spisal ga je g. Andr. Komel, c. k. nadlajtnant pri polku bar. Maroičič. Obsegal bo na 150 straneh: Poljno službo (Felddienst). Raztrešeni red (Zerstreute Fechtart). Popis nove puške, zbirko vojniških tehniških besed. Z veseljem pozdravljamo to delo, katero bode ustrezalo že od mnogo strani izrečeni želji po slovenski knjigi o vojaških predmetih, ktere se mora učiti vsak vojak.

* („Gorenjski Slavček“) — to je opereta Pesjak-Försterjeva, s prvim častnim darilom ovenčana — bode, kakor slišimo, prvokrat zapel nam v deželnem gledališči prihodnji mesec na korist siromakom notranjskim in dolenskim. Gospa

pisateljica libreta in gospod skladatelj muzike sta prvo predstavo prijazno prepustila v imenovani blagi namen, národna društva pa prevzamejo izvršitev željno pričakovane operete. „Nov.“

* (Nova knjiga) 4 in pol póle debela knjižica „Niže mértstvo“ (niža geometrija), ki je posebno namenjena za poduk dijakom deželne gozdarske šole v Šneperku, je prišla zdaj na svetlo, iz hrvatskega prestavljena v slovenski jezik po prof. Tušku. Med berilom je 105 lepih geometričnih podob natisnjenih. Ta knjižica ni le za dijake tudi drugih šol, marveč za vsacega, kdor se hoče v zemljemerstvu sam podučiti. Zarad velike koristnosti je deželni odbor kranjski sklenil, naj se prodaja po 30 kr. Dobivala se bode v pisarnici deželnega odbora.

* (G. Fr. Kosar) korar v Mariboru je spisal slovensko knjigo pod naslovom „Katoliška cerkva in njeni sovražniki,“ ktera je [osem pol obširna] pod založništvom katoliško-tiskovnega društva mariborskega tiskom narodne tiskarnice v Mariboru ravno na svetlo prišla.

* (Iz Ljubljane) se piše, da si je tamošnje delavsko izobraževalno društvo izmed svojih udov izbralo perovodja, ki pa pisati ne zna. Hotel se je izbrani svoji časti odpovedati, to da drugi društveniki so rekli, naj le ostane perovodja, mu bodo že namestnika postavili, ki pisati zna. Na to je izvoljeni „perovodja“ sprejel svojo čast, pa peresa ne bode vodil.

* (Pisarji na Kranjskem) so si ustanovili društvo za podporo zbolelim in po nedolžnem ob službo dejanim tovarišem in vabijo vse pomagalne uradnike v c. k. uradih in privatne uradnike k pristopu v društvo.

* (Nekov Slovenec), s čegar rojstvom se pa ne moremo ponašati, je bil te dni zarad velicnih sleparstev na Dunaji zaprt. Prideval si je ime dr. Jakobovič in je posloval kot advokat v pravadah s turškimi oblastmi, — predno se je te dni izvedelo, da ni doktor in da ni pravoslovja niti študiral. Kakor je nosil izmišljeno ime, tako si je znal tudi spričala ponarejati in je s temi prišel do velike veljave in do premoženja celih 400.000 goldinarjev. Po dunajskem „Tagbl.“ je bil rojen od slovenskih starišev, njegovo pravo ime je Šimen Svetonija, študiral je v Zagrebu, bil kasneje pisar po Ogorskem, si je sam naredil doktorski diplom iz graške univerze z datumom 1853 in od hrvatskega banskega stola o narejenem advokatskem izpitu. Na podlogi teh ponarejenih spričal je šel v Bukarešt, od tod pa v Carigrad za odvetnika. Leta 1864 je prišel na Dunaj. Tudi tu je znal dobiti na podlogi svojih spričal sprejem v advokatno listo in je zastopal v orientalnih pravadah najvišje osebe. — Dokazano mu je zdaj mnogo goljuftij in trdosrčnosti.

* (Zdravilstveno stanje okolo Brežice) je predmet članku, katerega je dr. del Cott v „Tagespost“ poslal. Imenovani gospod je menda spredidel, da za politiko nema sposobnosti, zato razlaga v zadnjem času zdravilstvene stvari v svojem kraju. Ne bodemo gospodu doktorju nasprotovali v tem, da je zdravilstveno razmerje v marsikateri občini res žalostno, pa čuditi se moramo, kako da si dr. del Cott, kateri se povsod rad za vsevedočega in v svojem kraju vsemogočnega proglašča, za poboljšanje zdravilstvenih razmer nič storiti ne upa. Gospod doktor išče krivde samo pri oblastništvih in ob Hohenwartovem času v ministerstvu; ali bi ne mogel učeni gospod morebiti s svojim velikim znanjem podučevaje kaj koristiti? Zakaj tega ne, gospod svobodnjak in demokrat? Zakaj se bejite dela — ne za narod — temveč ljudstvo? —

* (Hudodelstva) žalibože skoro vsak dan iz naše bližine in od drugod izvemo. Nedavno je bil blizu slovenske Bistrice en fant ubit, in blizu Selnic nad Mariborom je nek zakonsk mož umrl, ker mu je, kakor pravijo, sama žena njegova z mišnico zavdala. O tatvinah se pa toliko sliši, da je groza. Tu je treba nujne pomoči,

katera mora biti v prvi vrsti moralična (ostrejšje postave)!

* (Javna nevarnost v Istri) se vedno množi. Skoro vsak teden čitamo, da obropajo tolovaji poštni voz, napadajo žandarje itd. Tako se zopet iz Pulja piše, da sta zadnjič dva žandarja, ki sta iz Vodnjana v st. Vincenti pošto spremila in po noči peš nazaj v Vodnjan šla, bila od tolovajev s puškami napadena in eden ustreljen, drugi pa nevarno ranjen.

* (Pobegnil) je en upraven uradnik iz graščine Vicentina blizu Červinjana na Goriškem in odnesel 20.000 frankov. Imenovana graščina je lastina bivšega cesarja Napoleona.

* (Simpatije do Slovanov) posebno do Rusov so vedno večje med Rumuni. Pokazale so se posebno v narodni skupščini v Bukureštu, ko je bila na vrsti posvetovanj železnica moldavske proge, ktera je dobila ta narazna širokost železnih kolesnic, kakor jo imajo ruske železnice. Ravno tako pri posvetovanji o poštni konvenciji z Rusijo. Rusija je namreč rabila ime „Rumunija“ med tem ko Avstrija v enakem slučaju ni priznala tega imena temuč v svojem spisu govorila o „zedinjenih donavskih kneževinah.“ Zato so rumunski poslanci svoje veselje izrekli, da „mogočna“ Rusija tako sijajno Avstrijo dementira. — Ravno tako kaže vse rumunsko časopisje sočutje do Čehov, Rusov in drugih Slovanov, med tem ko so ošabni Magjari, in vse ne-nemške narode z blatom kidajoči „liberalni“ Nemci za to skrbeli, da jih ves rumunski narod sovraži.

* (Slovanski bazar) v Moskvi, o katerem je govoril naš zadnji dopis iz Peterburga, bil je 21. marca slovesno odprt. Slavnostni govor je govoril Pogodin.

* (Na Koroško) in sicer v Celovec bode te dni potoval minister Unger, menda nemški prusizem izpodbudit, ki tam tudi lepo cvete.

* (Patriotično-ekonomična družba) v Pragi je bila razpuščena, ker so v zadnji seji te družbe nekateri udje, med njimi knez Karel Schwarzenberg, se potegovali za častno mesto česke kraljevine v dunajski svetovni razstavi. Svoboda ko na Angleškem!

(Srbsko-hrvatsko gledališče v Ljubljani.) Deželni odbor kranjski je g. Lazarju Popoviču, gledališčnemu vodji v Novem Sadu za 6. in 7. aprila prepustil deželno gledališče v Ljubljani za predstavljanje srbsko-hrvatskih iger. — Srčno pozdravljamo ta predstavljanje v bratinskem nam jeziku v slovenski Ljubljani in smo prepričani, da se bode slovensko občinstvo v najobilnejšem številu udeleževalo jih, da tako tudi v najširše naše kroge podre spoznanje našega jugo-slovanskega sorodstva in jezikovega edinstva.

* (O Sebastopolu), iz krimske vojske znani trdnjavi pišejo „Moskovskija Vjedom.“, da bode to mesto spremenjeno v trgovinsko ladijestajo. Utrditi se ima samo toliko, da more vojno floto shraniti. Tako se bode staro mesto zopet povzdignilo iz razvalin.

* (Lepoznanskega lista) „Zora“, izide te dni 7. številka, kakor prejšnja, na dveh polah. Narodna tiskarnica je torej glede gradiva in tiska več dajala nego je, v vabilu na naročbo obetala. — Novi naročniki morejo še vse dozrajne številke dobiti.

* (Nezaupnico Črnetu) prinaša v popolni nemški prestavi dunajski časnik „Wanderer“.

* (Duhovske spremembe.) Umril je g. Jan. Švare župnik na Črni gori pri Ptuju.

* („Slavija.“) Zadnjič smo poročali, da bode namesto Chleborada za generalnega vodjo banke izvoljen slavni dr. Sladkovski. Zdaj se poroča, da bode volitev gen. vodje še te maja meseca.

(Od strahu osivel) je en delavec na Šleskem. Kopali so štepih in nesreča je hotela, da se je stranska stena udrla in enega delavca zasula. Njegovi tovarši so precej začeli ga izkopavati in čez 20 ur so ga res izkopali in podalo se je tudi zdravniku nesrečnika zopet oživiti. Ko

je zopet k sebi prišel, ga je obšel spanec in spal je neprenehoma 24 ur. Sedaj je že dober; to da strah, katerega je v šepihu zasut prestal, je storil, da so njegovi lasje popolnoma beli postali.

* (Za emancipacije-željne gospe in gospodične.) Pri glavni telegrafski postaji v Trstu se sprejemajo vdove in gospodične kot telegrafistinj v službo. To poletje se bode pričel telegrafičen uk v Trstu in se morajo prošnje onih, ki se hočejo telegrafiranja naučiti, do srede aprila telagrafičnemu nadzorništvu v Trst poslati.

* (Odbor rojanske čitalnice) je dobil od slavnih družeb slovenske Matice in sv. Mohora precej knjig v dar, za kar se v imenu vseh udov čitalnice očitno zahvaljuje.

* (Najmočnejše vojake) v področji generalnega zapovedništva v Gradcu, v katero spa-Štajerska, Kranjska in Koroška, ima po od vojne ministerstva izdani statistiki nabirni okraj mariborski, t. j. slovenski del Štajerske.

* (Trgovska statistika.) Trgovski minister naznanja trgovskim zbornicam, da je zaradi velike važnosti statistike za trgovstvo ustanovil v trgovskem ministerstvu poseben statističen oddelek.

* (Poštne hranilnice.) Bivši trgovski minister dr. Schäffle je o svojem času sprožil misel, v Avstriji uvesti hranilnice v zvezi s pošto. Neugodne politični dogodki so Schäffleju izvršitev njegove ideje nemogočo storili, pa sedanjí trgovski minister gospod dr. Bahns je bil vendar toliko milostljiv, da Schäfflejeve misli ni zavrgel, dasiravno se drugače sedanje ministerstvo pred udi in deli prejšnjih svetovalcev krone od straha križa, in tako bomo v Avstriji menda dobili poštne hranilnice.

* (Denarja ko peska.) Po poročilih ustavovernih listov so očetje Jezuiti dali 2 milj. gld. za volilno agitacijo na Českem v protivladnem smislu. Za ravno isti namen so po dunajskih časopisih poslali dobrotljivi bratje Rusi 10 milj. rubljev, in tako se Čeh lahko smeje. Toda bratje Vltave niso samogoltni, temveč radi dajo tudi drugim potrebnim. Tako poroča magjaronska „Agrar Zeitung“, da sta one dni bila gospoda Skrejšovský in dr. Klauzy v Zagrebu, in lep denar voditeljem narodne stranke za volilno agitacijo izročila. Tudi ogerska levica je po poročilu dunaj-

skopeštanskih judov mnogo denarjev iz Prage prejela. Pravi vrage, ti prokleti Čehi!

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

Prenesek iz št. 32 „Slov. Nar.“	gld. kr.
Po gosp. Fr. Skazi je nam došlo 9 gld., darovali so:	447 94
Gosp. dr. Jan. Orozel iz Šmarja	3 —
„ H. Thurn, c. k. pristav	1 —
„ A. Pozernič, c. k. uradnik	1 —
„ Janez Lenart, kaplan	1 —
„ Srebotnik, kaplan	1 —
„ A. Vostri, okrajni zdravnik	1 —
„ A. Kartin trgovec	1 —

Po gospodu Matjažu Kelemina, kaplanu v Žolcbahu nam je došlo 2 gl. darovali so:

Gosp. Boštjan Mecsesnik	— 50
„ Franc Knez	— 50
„ Ant. Vitežič	— 50
„ Jože Tajčman	— 50

Iz Trsta nam je dalje došlo po gosp. M. Žvanut-u 84 gld., darovali so:

Gosp. Marija Schiffmann	5 —
„ Lucija Lautman	5 —
Gosp. M. Žvanut	1 —
„ Fr. Kalister	10 —
Priseženi gosp. težaki c. k. dogane	30 —
Gosp. Josip Dekleva	1 —
„ Miha truden	5 —
„ Bart. Tomšič	5 —

J. Šust	5 —
Janez Podobnik	1 —
L. Valentinčič	1 —
M. Vašič	1 —
F. Andrejka	1 —
Fr. Andr. Pleše	1 —
J. Jesenko	1 —
Bartl	1 —
J. Kovačević	2 —
Ujsi	1 —
M. Kurent	2 —
L. Dolenc	2 —
Krst. Žvanut	1 —
Ant. Žepič	1 —
J. Mankoč	1 —

Po gosp. F. Tomšiču nam je došlo iz Vrbovskega 24 gld., darovali so:

Gosp. F. Klemenčič, inženir v Vrbovskem	10 —
„ S. Roš,	10 —
„ F. Tomšič,	3 —
„ M. Prast,	1 —
Skupaj	566 94

Administracija „Sl. Naroda“.

Dunajska borsa 29. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. — kr.
1860 drž. posojilo	102 „ 90 „
Akcije narodne banke	8 „ 38 „
London	109 „ 65 „
Enotni drž. dolg v srebru	70 „ 10 „
Kreditne akcije	345 „ — „
Napol.	8 „ 70 „
Srebro	107 „ 40 „
C. k. cekini	5 „ 24 „

Kovane uradno preiskavane **decimalne vage** četirioglate oblike:

Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15 cent.
Cena, gld.:	18	21	25	35	45	55.
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50 cent.	
Cena, gld.:	70	80	90	100	110.	

Balancirne vage:

Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30 fnt.
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15	18.
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80 fnt.	
Cena, gld.:	20	22	25	27.50	30.	

Vage za živino z železnim obročjem in utegi (gavihti):

Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50 cent.
Cena, gld.:	150	170	200	230	300	350.

Motne vage:

Nositeljna moč:	50	60	70	80	100 cent.
Cena, gld.:	350	400	450	500	500.
Nositeljna moč:	120	150	200	300 cent.	
Cena, gld.:	600	650	750	900.	

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—82)

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Menjavnica dunajske komisijonske banke

Kohlmarkt 4, emitira

potegovalne liste

na pozneje zaznamovane vrste sreček in se smejo te sestave že za to k najbolj korisnim šteti, ker je vsakemu lastniku takega potegovalnega lista mogoče vse glavne in stranske dobitke samemu napraviti in razen tega obresten znesek

30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankovcih užiti.

Vrsta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 10 — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik sledeče 4 srečke:

- 1 5perc. 1860letno drž. srečko za gld. 100. Glavni dobitek gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.
- 1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov. Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.
- 1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev. Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odštete.
- 1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobitek gld. 30.000.

Vrsta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 6. — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik sledeče 3 srečke:

- 1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov. Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.
- 1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev. Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odštete.
- 1 Sachsen-Meiningsko srečko. Glavni dobitek 45.000, 15.000 južnonemške velj.

Zunanja naročila se promptno in tudi za povzetek store. — Vzdigatveni listi se po vsaki vzdigatvi franco — gratis razpošiljajo.

Literarno izobražen Slovenec,

ki zna iz českega in srbo-brvatskega jezika na pravilno slovensčino prevajati, najde službo. Več pri uredništvu tega lista. (61—1)

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper (52—12)

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane itd., in je zaradi izvanrednih uspehov kakor tudi zbog nizke cene vse enake predmete daleč prekobil, tako da je v kratkem času ne le na Štajarskem ampak tudi z sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.

Hitro potolaži često jako hude protinaste, revmatične in ne-uzvozne bolečine; za trganje v sklepkih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinenje sklepkih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živcev, hromota, je imenovani balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navodom je **80 kr. in 45kr.;** sklenica balzama za ude mazati **80 kr.** a. v. Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Glavna zaloga in razpošiljatev za oba predmeta pri **Richard-u Mayr-ju, lekarničaru v Gleichsdorf pri Gradcu.**

Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthof-ovih ulicah; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Oberranzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süß; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu; Ptuj: Gosp. Karagyena, lekar; Ljubljana: M. Golob, kupčevalec z medic. zelišči, čaji in dišavami.

